

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 25.08.1998 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.2005 do: 31.12.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

265

ZÁKON

z 1. júla 1998

o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

Tento zákon ustanovuje podmienky pestúnskej starostlivosti, ako aj podmienky poskytovania príspevkov pestúnskej starostlivosti (ďalej len „príspevok“) a ich výšku.

DRUHÁ ČASŤ PRÍSPEVKY

§ 11

Druhy príspevkov

(1) Príspevky sú štátne sociálne dávky, ktorými sú

- a) jednorazový príspevok na úhradu potrieb dieťaťa (ďalej len „jednorazový príspevok“),
- b) opakovaný príspevok na úhradu potrieb dieťaťa (ďalej len „opakovaný príspevok“),
- c) odmena pestúna.

(2) Účelom

- a) jednorazového príspevku je prispieť na materiálne vybavenie pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti na základe právoplatného rozhodnutia súdu (ďalej len „dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti“), najmä na jeho ošatenie, vybavenie základnou bielizňou a nevyhnutným nábytkom a pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa na výdavky spojené s jeho osamostatnením sa,
- b) opakovaného príspevku je pravidelne prispievať na starostlivosť o dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti,
- c) odmeny pestúna je ohodnotiť finančným príspevkom starostlivosť pestúna o dieťa, ktoré je pestúnovi zverené do pestúnskej starostlivosti.

§ 12

Nárok na jednorazový príspevok

(1) Nárok na jednorazový príspevok má dieťa pri zverení do pestúnskej starostlivosti a pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa.

(2) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na jednorazový príspevok je pestún, ktorému je dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti. Dosiachnutím plnoletosti dieťaťa oprávnenou osobou na uplatnenie nároku je plnoleté dieťa.

§ 13

Výška jednorazového príspevku

(1) Jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je

- a) 5 840 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
- b) 7 180 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
- c) 7 650 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.

(2) Jednorazový príspevok pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa je 7 650 Sk.

(3) Sumy podľa odsekov 1 a 2 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 14

Nárok na opakovaný príspevok

(1) Nárok na opakovaný príspevok má nezaopatrené dieťa^{s)} zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak takéto dieťa poberá dôchodok z dôchodkového zabezpečenia alebo má súdom určené výživné od svojho pestúna, má nárok na opakovaný príspevok podľa § 15 ods. 2, ak tieto príjmy sú nižšie ako opakovaný príspevok podľa § 15 ods. 1.

(2) Nárok na opakovaný príspevok sa zachováva aj po zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, ak dieťa spĺňa podmienky nezaopatrenosti a naďalej žije v domácnosti s osobou, ktorá bola do dosiahnutia plnoletosti jeho pestúnom.

(3) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na opakovaný príspevok je pestún, ktorému je dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti a súčasne umiestnené v jeho domácnosti. Dosiachnutím plnoletosti dieťaťa oprávnenou osobou na uplatnenie nároku je plnoleté dieťa.

§ 15

Výška opakovaného príspevku

(1) Opakovaný príspevok je

- a) 2 340 Sk pre dieťa do 6 rokov veku,
- b) 2 880 Sk pre dieťa od 6 do 15 rokov veku,
- c) 3 070 Sk pre dieťa od 15 rokov veku.

(2) Ak dieťa poberá dôchodok z dôchodkového zabezpečenia alebo ak má súdom určené výživné od svojho pestúna, patrí opakovaný príspevok vo výške rozdielu medzi týmto príspevkom a sumou dôchodku alebo výživného.

(3) Sumy podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 16**Nárok na odmenu pestúna**

(1) Pestún má nárok na odmenu pestúna za výkon pestúnskej starostlivosti až do zániku pestúnskej starostlivosti. Po zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa sa pestúnovi zachováva nárok na odmenu pestúna, pokiaľ dieťa spĺňa podmienky nezaopatrenosti a dieťa naďalej žije v domácnosti s osobou, ktorá bola do dosiahnutia plnoletosti jeho pestúnom.

(2) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na odmenu pestúna je pestún, ktorý prevzal dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti s výnimkou pestúna, ktorý vykonáva pestúnsku starostlivosť podľa § 27.

(3) Nárok na odmenu pestúna nevzniká za zverené dieťa do pestúnskej starostlivosti, na ktoré má pestún nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 17**Výška odmeny pestúna**

(1) Odmena pestúna za každé zverené dieťa do pestúnskej starostlivosti je 1 430 Sk.

(2) Sumu podľa odseku 1 môže k 1. septembru kalendárneho roka zvýšiť nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 18**Uplatnenie nároku na príspevok**

(1) Oprávnená osoba môže uplatniť nárok na príspevok na okresnom úrade príslušnom podľa miesta trvalého pobytu pestúna. Oprávnená osoba uplatňuje nárok na príspevok podaním písomnej žiadosti.

(2) Oprávnená osoba podľa § 12 ods. 2, § 14 ods. 3 a § 16 ods. 2 je povinná priložiť k žiadosti najmä

- a) právoplatné rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, právoplatné rozhodnutie súdu o ustanovení opatrovníka dieťaťa podľa osobitného predpisu³⁾ alebo právoplatné rozhodnutie okresného úradu o dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti občana, ktorý má záujem stať sa pestúnom,
- b) potvrdenie o výške sirotského dôchodku.

§ 19**Rozhodovanie o nároku na príspevok**

Okresný úrad vyplatí príspevok, ak oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na príspevok podľa tohto zákona a uplatní nárok podľa § 18. Ak oprávnená osoba, ktorá uplatnila nárok na príspevok podľa § 18, nespĺňa podmienky nároku na príspevok, okresný úrad vydá rozhodnutie o nevyplatení príspevku.

§ 20**Povinnosti oprávnenej osoby**

(1) Oprávnená osoba, ktorá uplatňuje nárok na príspevok, je povinná preukázať splnenie podmienok nároku na príspevok a jeho výplatu; je tiež povinná do 15 dní písomne oznámiť okresnému úradu aj zmeny, ktoré majú vplyv na nárok na príspevok a jeho výplatu.

(2) Oprávnená osoba je povinná použiť príspevok na účel podľa § 11 ods. 2.

§ 21

Výplata príspevku

(1) Okresný úrad vyplatí príspevok za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku na tento príspevok boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

(2) Okresný úrad vyplatí jednorazový príspevok po splnení podmienok nároku na jeho výplatu.

(3) Okresný úrad vypláca opakovaný príspevok a odmenu pestúna mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na opakovaný príspevok a odmenu pestúna.

(4) Okresný úrad vypláca príspevok oprávnenej osobe v hotovosti alebo ho poukazuje na žiadosť oprávnenej osoby na jej účet v banke v Slovenskej republike. Ak oprávnená osoba písomne požiada o zmenu spôsobu vyplácania príspevku, okresný úrad je povinný žiadosti vyhovieť.

(5) Okresný úrad zastaví výplatu príspevku, ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky nároku na príspevok, začínajúc kalendárnym mesiacom, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už vyplatil.

(6) O zastavení výplaty príspevku oprávnenej osobe vydá okresný úrad rozhodnutie.

(7) Okresný úrad obnoví výplatu príspevku, ak oprávnená osoba preukáže, že zanikli dôvody, pre ktoré bola jeho výplata zastavená. O obnovení výplaty príspevku vydá okresný úrad rozhodnutie. Okresný úrad obnoví výplatu príspevku začínajúc kalendárnym mesiacom, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zanikli dôvody na jeho zastavenie. Okresný úrad doplatí príspevok najviac za jeden rok.

(8) Ak ide o pestúnsku starostlivosť vykonávanú manželmi, okresný úrad vypláca príspevok jednému z nich. Ak sa nedohodnú, okresný úrad vypláca tento príspevok žene.

(9) Príspevok sa nevypláca do cudziny. V prípade pobytu oprávnenej osoby v cudzine dohodne oprávnená osoba s okresným úradom spôsob poukazovania tohto príspevku.

§ 22

Zvýšenie príspevku, zníženie príspevku, odňatie príspevku a vrátenie príspevku

(1) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zvýšenie sumy príspevku, okresný úrad vyplatí zvýšený príspevok už za kalendárny mesiac, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(2) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zníženie sumy vyplácaného príspevku, okresný úrad vyplatí príspevok v pôvodnej výške ešte za kalendárny mesiac, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(3) Ak okresný úrad vyplácal príspevok neprávom alebo vo vyššej sume ako patril, rozhodne o jeho odňatí alebo o jeho znížení.

(4) Ak okresný úrad vyplácal príspevok neprávom alebo vo vyššej sume ako patril, hoci oprávnená osoba splnila povinnosti podľa tohto zákona, príspevok odníme alebo jeho sumu zníži začínajúc kalendárnym mesiacom, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý tento príspevok neprávom vyplatil alebo vyplatil vo vyššej sume.

(5) Ak okresný úrad vyplácal príspevok v nižšej sume ako patril alebo tento príspevok nevyplácal, hoci oprávnená osoba splnila podmienky podľa tohto zákona, okresný úrad príspevok zvýši alebo vyplatí v sume ustanovenej v § 15 a 17. Okresný úrad doplatí príspevok za čas, za ktorý ho vyplácal v nižšej sume, alebo príspevok vyplatí za čas, za ktorý ho nevyplácal vôbec.

(6) Nárok na doplatenie príspevku alebo vyplatenie príspevku podľa odseku 5 zaniká uplynutím jedného roka od poslednej výplaty príspevku v nižšej sume ako patril alebo od posledného kalendárneho mesiaca, za ktorý mal byť tento príspevok vyplatený.

(7) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, že príspevok jej okresný úrad vyplatil neprávom, je povinná tento príspevok alebo jeho časť vrátiť. Nárok na vrátenie príspevku vyplateného neprávom alebo na vrátenie jeho časti zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď okresný úrad túto skutočnosť zistil, najneskôr však uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty príspevku.

Spoločné ustanovenia pre druhú časť

§ 23

Nárok na príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím jedného roka od posledného dňa v mesiaci, za ktorý tento príspevok patril.

§ 24

(1) Príspevok podľa tohto zákona patrí aj opatrovníkovi, ktorý je dieťaťu ustanovený súdom podľa osobitného predpisu³⁾ a osobne sa stará o zverené dieťa, ako aj tomuto dieťaťu; to neplatí, ak opatrovník bol dieťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani jeden z rodičov dieťaťa nie je plnoletý.

(2) Príspevok podľa tohto zákona patrí aj občanovi, ktorému bolo dieťa dočasne zverené podľa § 4, ako aj tomuto dieťaťu, okrem jednorazového príspevku.

§ 25

Kontrolu účelného vynakladania finančných prostriedkov na príspevky vykonáva krajský úrad. Pôsobnosť iných kontrolných orgánov podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ tým nie je dotknutá.

§ 26

Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumy neprávom prijaté, môžu sa zraziť aj z bežne vyplácaných alebo neskôr priznaných príspevkov, alebo zo mzdy, platu alebo inej odmeny za prácu, alebo z náhrad týchto plnení a z odmien za pracovnú pohotovosť, alebo z dávok dôchodkového zabezpečenia; sumy, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia a ktoré sa nesmú povinnému zraziť zo mzdy pri výkone rozhodnutia, ustanovuje osobitný predpis.¹¹⁾

TRETIA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Pestúnska starostlivosť sa môže vykonávať aj v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.¹²⁾

§ 28

Na konanie o nároku na príspevok sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,¹³⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 29

Dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti podľa právnych predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa považuje za dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti podľa tohto zákona.

§ 30

(1) Opakovaný príspevok a odmena pestúna podľa tohto zákona sa vyplatí oprávnenej osobe, ktorá splnila podmienky nároku na príspevok prvý raz vo februári 1999 za január 1999.

(2) Ak sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona vyplatil opakovaný príspevok a odmena pestúna v súlade s platnými právnymi predpismi za január 1999, nemá to vplyv na vyplatenie týchto príspevkov podľa tohto zákona. Takto vyplatené príspevky sa nevracajú.

(3) Nárok na príspevky opatrovníkovi, ktorý bol dieťaťu ustanovený len z dôvodu, že ani jeden z rodičov dieťaťa nie je plnoletý, zaniká 1. januára 2004. To platí aj v konaní o poskytnutí príspevkov, ktoré nebolo skončené do 31. decembra 2003.

§ 30a

(1) Slová „okresný úrad“ vo všetkých tvaroch v celom texte zákona sa nahrádzajú slovami „úrad práce, sociálnych vecí a rodiny“ v príslušnom tvare.

(2) Slová „krajský úrad“ vo všetkých tvaroch v celom texte zákona sa nahrádzajú slovami „Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny“ v príslušnom tvare.

§ 31

Zrušujú sa:

1. zákon č. 50/1973 Zb. o pestúnskej starostlivosti v znení zákona č. 58/1984 Zb., zákona č. 118/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 239/1993 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z. a zákona č. 196/1998 Z. z.,
2. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí a Ústrednej rady odborov č. 51/1973 Zb. o úprave niektorých pomerov pestúnov vykonávajúcich pestúnsku starostlivosť v osobitných zariadeniach,
3. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 53/1973 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o pestúnskej starostlivosti v znení vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 115/1980 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 85/1984 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 182/1992 Zb. a vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 244/1993 Z. z.,
4. § 33 a 36 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej Národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb. a vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb.

§ 32

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1999.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 115 Občianskeho zákonníka.
- 2) § 7, § 176 až 180 Občianskeho súdneho poriadku.
- 3) § 78 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.
- 4) § 43 ods. 2 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 5) § 706 ods. 1 a § 708 Občianskeho zákonníka.
- 8) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.
- 9) § 3 ods. 1 písm. a) tretí bod zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.
- 10) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.
- 11) § 276 až 302 Občianskeho súdneho poriadku.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia.
- 12) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci.
- 13) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

